

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

434-23-156

Poslovni broj: 62 PŽ-2260/2023-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Lenke Ćorić, predsjednika vijeća, Ivane Mlinarić, suca izvjestitelja i Ane Cvitković, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE, OIB 84397956623, Zagreb, A. Mihanovića 3, protiv tuženika ULJANIK STROJOGRAĐNJA DIESEL d.d. u stečaju, OIB 35951488983, Pula, Flaciusova 1, kojeg zastupa stečajna upraviteljica Ana Glavan Dukić, iz Rijeke, Brca 18, a nju punomoćnice Vlatka Klišanin i Ivana Božić, odvjetnice iz Odvjetničkog društva Klišanin i partneri d.o.o. iz Zagreba, Radnička cesta 52, radi utvrđenja, odlučujući o tuženikovoju žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Pazinu poslovni broj P-553/2019-87 od 13. travnja 2023., u sjednici vijeća održanoj 11. srpnja 2023.

p r e s u d i o j e

Odbija se tuženikova žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Pazinu poslovni broj P-553/2019-87 od 13. travnja 2023.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom Trgovačkog suda u Pazinu poslovni broj P-553/2019-87 od 13. travnja 2023.

- u točki I. izreke utvrđeno je da u stečajnom postupku koji se vodi kod Trgovačkog suda u Pazinu, poslovni broj St-117/2019, za trgovačko društvo ULJANIK STROJOGRAĐNJA DIESEL d.d. u stečaju, postoji tražbina tužitelja HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE, u iznosu od 21.775,41 EUR (dvadesetjednatisućasedamstosedamdesetpet eura četrdesetjedancent) / 164.066,84 kn (stošezdesetčetiritisućešezdesetšest kuna osamdesetčetiri lipe), kao tražbina drugog višeg isplatnog reda;

- u točki II. izreke naloženo je tuženiku da tužitelju naknadi troškove postupka u iznosu od 1.555,18 EUR (tisućpetstopedesetpet eura osamnaestcenti) / 11.717,50 kn (jedanaesttisućasedamstosedamnaest kuna pedeset lipa), u roku od petnaest dana.

2. Tako je prvostupanjski sud odlučio o zahtjevu za isplatu štete nastale tužitelju od 1. listopada 2016. do 30. travnja 2019. isplatama invalidske mirovine tužiteljevu osiguraniku (s osnove isplaćene invalidske mirovine i naknade za tjelesno oštećenje koji su u omjeru od 50% zbog ozljede na radu), koji je 25. siječnja 1999.

stradao u nesreći na radu (udarac u predjelu čela i ramena, kad je na njega pala braga (čelično uže debelo 5-6 cm) prilikom njezina skidanja s dizalice), koju je prouzročio tuženikov pravni prednik propustom da primijeni potrebne mjere zaštite na radu. S obzirom na sporne činjenice (odgovornost za štetu, jesu li provedene sve mjere zaštite na radu, uzročno-posljedična veza između štetnog događaja i priznatog prava na invalidsku mirovinu, te priznatog novčanog davanja zbog tjelesnog oštećenja, visina i zastara) saslušani su svjedoci, izvršen je uvid u dokumentaciju, te su provedena vještačenja medicine rada, zaštite na radu i financijsko vještačenje. Na temelju provedenog vještačenja po vještaku zaštite na radu utvrđeno je da se obavljanje radnih postupaka mora osigurati na način da se njima ne ugrožava sigurnost radnika, a u konkretnom slučaju na kuki se nije, u skladu s tada aktualnim propisima, nalazio zaštitni osigurač koji bi spriječio nekontrolirano izlijetanje brage, a time i ozljedu radnika, te je u potpunosti izostao nadzor rukovoditelja, uslijed kojega bi radniku bez adekvatne zaštite bio zabranjen rad, što znači da poslodavac nije u potpunosti utvrdio ni proveo sve mjere sigurnosti za svoje radnike kako ne bi došlo do štetnih posljedica kao u ovom slučaju tj. poslodavac nije poduzimao potrebne preventivne mjere radi sprječavanja štetnih događaja; da nije postojao doprinos ozlijeđenog radnika, a da je njegovo osposobljavanje za rad samo formalnost koju poslodavac mora zadovoljiti. Nalazom sudske vještakinje medicine rada utvrđeno je da su ozljede, koje je osiguranik tužitelja Ismet Adrović zadobio u štetnom događaju od 25. siječnja 1999., u uzročno-posljedičnoj vezi s utvrđenom profesionalnom nesposobnošću za rad, ali da ta veza nije potpuna, nego samo polovična, u iznosu od 50%. Financijsko vještačenje provedeno je radi utvrđenja sporne visine. S obzirom na istaknuti prigovor zastare, čitav tužbeni zahtjev ocijenjen je pravovremeno utuženim, imajući u vidu da je zastara prekinuta prijavom tražbine u stečajnom postupku 3. srpnja 2019., te da nijedno potraživanje nije dospjelo prije 3. srpnja 2016., primjenom trogodišnjeg zastarnog roka iz čl. 230. ZOO-a (a ne općeg petogodišnjeg zastarnog roka), uz obrazloženje da šteta za tužitelja nastaje od dana izvršene isplate svakog pojedinog davanja, budući da šteta za tužitelja nastaje tek isplatom mirovine. Odluka o troškovima donesena je na temelju čl. 154. st. 1. Zakona o parničnom postupku, a riječ je o troškovima provedenih vještačenja i putnih troškova svjedoka.

3. Tuženik je podnio žalbu protiv navedene presude, pobijajući je izričito u točkama I. i II. izreke, zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava, navodeći u bitnom da je prvostupanjski sud svoju odluku utemeljio na nalazu i mišljenju vještaka zaštite na radu, dok je zanemario iskaze svjedoka, iz kojih proizlazi da je tuženik poduzeo sve mjere zaštite na radu, jer je radnicima bilo poznato da trebaju nositi kacigu i da su upozoravani na to, a radnici su na svoju ruku micali dizalicu s ciljem ubrzanja procesa rada, što poslodavac nije mogao predvidjeti. U odnosu na pitanje zastare, ne osporava primjenu trogodišnjeg zastarnog roka, međutim, drži da je pogrešno određen početak tijeka zastarnog roka, tj. tvrdi da je početak tijeka zastare trebalo odrediti s obzirom na dan pravomoćnosti rješenja kojim je osiguraniku priznato pravo iz mirovinskog osiguranja, jer je to dan saznanja za štetu, pa da je slijedom toga čitav utuženi iznos trebalo ocijeniti zahvaćenim zastarom, te odbiti tužbeni zahtjev u cijelosti. Predlaže preinačiti pobijanu presudu u korist tuženika, te potražuje naknadu parničnog i žalbenog troška prema troškovniku.

4. Odgovor na tužnikovu žalbu podnio je tužitelj, ukazujući u bitnom na to da tuženik neosnovano pokušava odgovornost prebaciti na radnike.

5. Tuženikova žalba nije osnovana.

6. Pobijana presuda ispitana je na temelju odredbe čl. 365. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22; dalje: ZPP) u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz odredbe čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

7. Predmet spora je utvrđenje osnovanosti osporene tražbine u stečajnom postupku koje sadržajno predstavljaju tužiteljeve zahtjeve za naknadu štete iz ranijih parničnih postupaka pred istim sudom (P-137/2019 i P-430/19) u sveukupnom iznosu od 21.775,41 EUR / 164.066,84 kn, koju je pretrpio isplatom invalidske mirovine i naknade za tjelesno oštećenje svome osiguraniku Ismetu Adroviću zbog gubitka radne sposobnosti uslijed ozljede na radu u omjeru od 50% (nesreće na radu od 25. siječnja 1999., koja se dogodila tako što je kod tuženikova prednika Uljanik Strojogradnja d.d. Pula, došlo do pada brage (čeličnog užeta) na čelo i rame radnika, a to je uzrokovao tuženikov pravni prednik, jer nije proveo sve mjere zaštite na radu), u razdoblju od 1. listopada 2016. do 30. travnja 2019.

8. Iz obrazloženja pobijane presude proizlazi da je prvostupanjski sud ocijenio da tužitelj ima pravo na naknadu štete prema onom zakonu koji je bio na snazi u vrijeme nastanka štete koja mu nastaje isplatom svake invalidske mirovine, zbog čega je primijenio odredbe Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“ broj 157/13; dalje: ZOMO), te da je prigovor zastare neosnovan, jer je prijavom tražbine tijekom zastare prekinut, odnosno, trogodišnjim zastarnim rokom nije zahvaćen ni dio utuženog potraživanja.

9. U žalbenom postupku ostalo je sporno pitanje odgovornosti tuženika (tj. njegova pravnog prednika) kao poslodavca za predmetnu nesreću na radu, kao i pitanje zastare (od kojeg se trenutka trogodišnji zastarni rok ima računati), a slijedom toga i je li pravilno određen omjer uspjeha stranaka u sporu, što se odražava na odluku o troškovima. Ostala činjenična i pravna pitanja kojima se prvostupanjski sud bavio žalitelj nije doveo u pitanje.

10. Neosnovano se tuženik u žalbi poziva na to da ne bi postojala njegova odgovornost za predmetnu ozljedu na radu, odnosno da bi postojala i podijeljena odgovornost na strani ozlijeđenog radnika, polazeći od tvrdnje da je njegov pravni prednik poduzeo sve potrebne mjere zaštite na radu, jer suprotno proizlazi iz nalaza i mišljenja vještaka zaštite na radu.

11. Prema ocjeni ovog suda, odlučna činjenica (koju tuženik u žalbi i ne pokušava osporiti) jest to što se u konkretnom slučaju na kuki nije, u skladu s tada aktualnim propisima, nalazio zaštitni osigurač koji bi spriječio nekontrolirano izlijetanje brage (čeličnog užeta), a time i ozljedu radnika, te to što je u potpunosti

izostao nadzor rukovoditelja, uslijed kojega bi radniku bez adekvatne zaštite bio zabranjen rad. To znači da poslodavac nije u potpunosti utvrdio ni proveo sve mjere sigurnosti za svoje radnike kako ne bi došlo do štetnih posljedica kao u ovom slučaju tj. poslodavac nije poduzimao potrebne preventivne mjere radi sprječavanja štetnih događaja.

12. Neosnovano se tuženik u žalbi poziva na to da je početak tijeka zastarnih rokova, umjesto s obzirom na svaku izvršenu isplatu, trebalo računati s obzirom na dan pravomoćnosti rješenja kojim je osiguraniku priznato pravo iz mirovinskog osiguranja. Prihvaćanjem takvog tumačenja tužitelj bi, s obzirom na dugotrajnost mirovinskih isplata, dugoročno gledano, bio u pretežnom dijelu onemogućen u regresnoj naplati bilo kakve štete koja se sastoji u isplatama invalidske mirovine, jer s jedne strane ne bi mogao unutar trogodišnjeg zastarnog roka naplatiti štetu koja mu još nije nastala (jer su isplate mjesečne, a isplata invalidske mirovine može trajati i više desetljeća), a kada bi mu šteta nastala (mjesečnim isplatama u razdoblju nakon proteka više od tri godine od pravomoćnosti rješenja), više je ne bi mogao regresno naplatiti zbog proteka trogodišnjeg zastarnog roka koji bi se tako računao.

13. Stoga tuženik svojim žalbenim navodima nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane presude u pogledu odluke o glavnoj stvari.

14. Slijedom toga pravilna je i odluka o troškovima postupka, budući da nije došlo do promjene omjera uspjeha u sporu, a tuženik ne navodi konkretnije razloge koji bi se ticali same osnovanosti i visine zatraženih troškova.

15. Stoga je primjenom odredbe čl. 368. st. 2. ZPP-a valjalo potvrditi prvostupanjsku presudu.

Zagreb, 11. srpnja 2023.

Predsjednik vijeća
Lenka Čorić

Dokument je elektronički potpisan:

Lenka Čorić

Vrijeme potpisivanja:

07-09-2023

10:46:04

DN:

C=HR

O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2.5.4.97=#0C1156415448522D3937333439333636353139

OU=Signature

S=Čorić

G=Lenka

CN=Lenka Čorić